

Persbericht

Lekkage gasolie uit opslagtanks

Onderzoeksraad voor Veiligheid

Op 30 juni 2013 vond bij EuroTank Amsterdam B.V., een terminal voor de op- en overslag van brandstoffen, een lekkage van gasolie vanuit een bovengrondse opslagtank plaats. Tijdens het beladen scheurde de tank, waardoor er bijna 2000 m³ gasolie vrijkwam. De gasolie stroomde in de tankput van waaruit een kleine hoeveelheid doorsijpelde naar het havenwater. De Onderzoeksraad heeft het voorval onderzocht. Uit het onderzoek is gebleken dat de tank in gebruik was ondanks dat de veilige opslag niet meer kon worden gegarandeerd. De tank werd niet gelijkmatig ondersteund door de terp. Dit heeft er gaandeweg in geresulteerd dat de tank ongelijk is gaan zetten: deze was verzakt, stond scheef en de bodemrand was sterk vervormd. Door de spanning in de tank is deze uiteindelijk tijdens het beladen bezweken.

De oorzaak voor de gebrekkige ondersteuning ligt in het feit dat de tank ongeveer 30 jaar geleden is verplaatst naar een locatie waar voorheen meerdere tanks stonden. Zeer waarschijnlijk is de fundering van de tank vanuit de daar aanwezige funderingen geconstrueerd. Vanwege de ongelijke verdichting vergroot een dergelijke constructie het risico op ongelijke zetting van de tank. Informatie over de verplaatsing van de tank en de (re)constructie van de terp ontbrak in het tankdossier. Doordat de informatie niet in het dossier beschikbaar was, is deze kennis niet benut. Eerdere signalen die duiden op ontoelaatbare spanningen in de tank zijn niet opgepakt. Het onderhoud dat nodig was om de hieraan verbonden risico's te beheersen, werd uitgesteld.

EuroTank heeft in totaal meer dan 200 opslagtanks in bedrijf. Daarmee behoort het tot de zwaarste categorie risicovolle bedrijven in Nederland. Het bedrijf is verantwoordelijk voor de veilige uitvoering van de op- en overslagactiviteiten op het terrein. EuroTank heeft op grond van het Brzo'99¹ de plicht om alle maatregelen te treffen die nodig zijn om een ongeval te voorkomen. Dit vraagt om een proactieve houding die verder reikt dan het louter opvolgen van de vergunningvoorschriften. De Raad concludeert dat EuroTank deze houding niet heeft laten zien. Het bedrijf was op de hoogte van de technische staat van de tank maar dat leidde niet tot het besluit om de tank in onderhoud te nemen. Bovendien had EuroTank moeten zorgen voor zorgvuldig documentatiebeheer. Dat de tanks in de loop der jaren verschillende malen van eigenaar zijn gewisseld, maakt dit niet anders.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft eerder onderzoek gedaan in de sector, waaronder het onderzoek naar de brand bij BOPEC in Bonaire en het onderzoek naar de veiligheids-situatie bij Odfjell Terminals in Rotterdam, een opslagterminal vergelijkbaar met EuroTank. In dat laatste onderzoek kwam de Raad tot de conclusie dat de veiligheid van de tankopslag bij Odfjell langdurig onbeheerst was. Bovendien volgt uit een verschenen rapport van de Brzo-inspectiediensten² dat bedrijven met bovengrondse opslagtanks de hiervoor geldende veiligheidseisen onvoldoende naleven. Eenzelfde conclusie trok de Inspectie Leefomgeving en Transport in haar onderzoek³ naar de implementatie van de zogenaamde Buncefield-maatregelen.⁴ De afspraken die de overheid en de sector hierover in 2010 hadden gemaakt, bleken door minder dan de helft van de bedrijven te zijn nagekomen. Mede in het licht van deze bevindingen uit de Raad zijn zorgen over de veiligheidsbeheersing bij dit type bedrijvigheid. Na de casus Odfjell heeft branchevereniging VOTOB een veiligheidsplan opgesteld om tankopslagbedrijven te helpen het veiligheidsniveau te verhogen. In dat kader is een instrument ontwikkeld waarmee aangesloten bedrijven de veiligheidsprestaties en verbeterpunten inzichtelijk maken. De Raad ziet dit initiatief als een kans om beter invulling te geven aan de zorgplicht van het Brzo'99 en benadrukt in dat verband het belang om hier sectorbreed en structureel opvolging aan te geven.

EuroTank heeft de lekkage van de opslagtank ook zelf onderzocht. De onderzoeksresultaten zijn vertaald naar een set maatregelen gericht op de structurele verbetering van de veiligheid van de opslagtanks. De Raad ondersteunt deze maatregelen en gaat ervan uit dat EuroTank de implementatie van deze maatregelen in het belang van de veilige bedrijfsvoering op korte termijn realiseert. In aanvulling hierop komt de Raad tot de volgende aanbeveling:

Aan EuroTank:

Breng in kaart in hoeverre de in deze casus geconstateerde risicofactoren zich bij de andere opslagtanks op het terrein voordoen of kunnen gaan voordoen. Richt het inspectie- en onderhoudsregime zodanig in dat deze risico's tijdig en adequaat worden beheerst. Zorg ervoor dat de informatie die hiervoor nodig is in de tankdossiers wordt opgenomen.

Voor de volledige publicatie zie:

<http://www.onderzoeksraad.nl/nl/onderzoek/1965/lekkage-gasolie-uit-opslagtank-30-juni-2013>

¹ Besluit risico's zware ongevallen 1999.

² 'Eindrapport Tankopslag', 20 maart 2014, BRZO+.

³ Rapport 'Opslag brandbare vloeistoffen in bovengrondse opslagtanks', 19 juli 2013, Inspectie Leefomgeving en Transport.

⁴ De veiligheidsmaatregelen die voortkomen uit het ongeval bij de Buncefield olieterminal in Engeland in 2005.